

nr 58

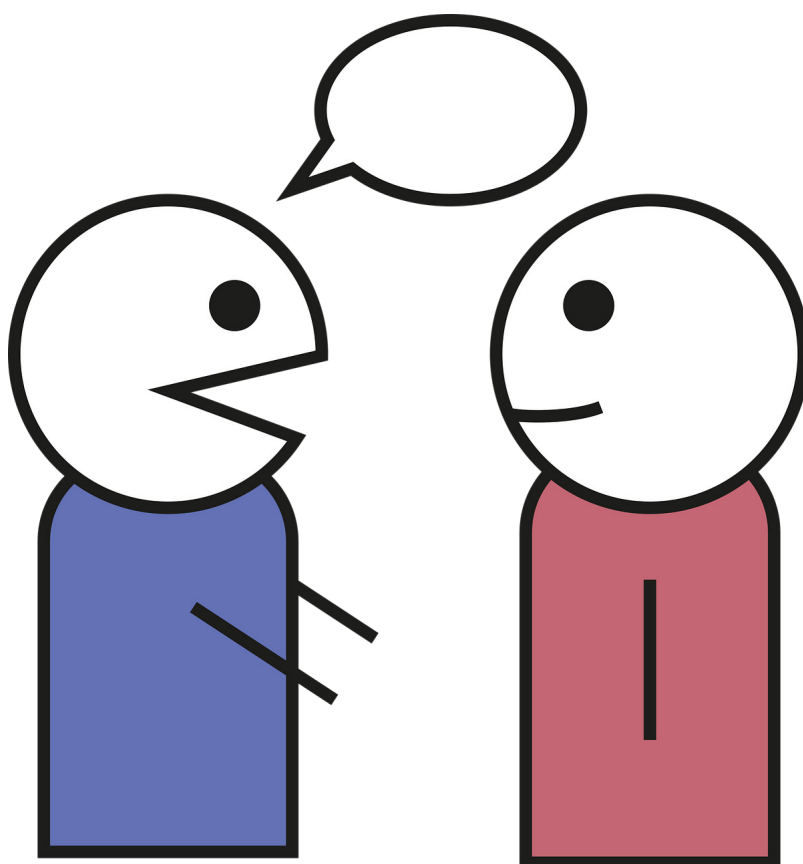
skrypty belfra

Dolnośląski Ośrodek
Doskonalenia
Nauczycieli
we Wrocławiu
Filie w Jeleniej
Górze, Legnicy,
Wałbrzychu

Beata Ćwiek

Projekt edukacyjny jako pomysł na rozwijanie kompetencji porozumiewania się w języku obcym, kreatywności (twórczego potencjału) i autonomii uczniów

Projekty edukacyjne w praktyce szkolnej są okazją do rozwijania kompetencji porozumiewania się, korzystania z różnych źródeł informacji, twórczego działania i kreowania współpracy w grupie.

Praca metodą projektu edukacyjnego na lekcjach języka angielskiego to okazja do stosowania formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi ustnej lub pisemnej adekwatnie do sytuacji. Umożliwia uczniom poszerzanie słownictwa, zwrotów i stosowanie poznanych struktur gramatycznych. Metoda projektu angażuje wszystkich uczniów w proces uczenia się, sprzyja wyzwalaniu ciekawości i odkrywaniu świata.

Można wskazać kilka faz realizacji projektu:

- a) przygotowanie- zbieranie informacji, gromadzenie słownictwa (mind map), czytanie tekstów, oglądanie materiałów wideo, przygotowywanie potrzebnych materiałów, rysunków, zdjęć,,
- b) przydział zadań w grupach,
- c) wykonanie zadań określonych w projekcie,
- d) prezentacja prac połączona z oceną,
- e) omówienie wyników pracy zespołowej oraz analiza napotkanych problemów,
- f) podsumowanie projektu, ekspozycja prac.

Przygotowując projekt z uczniami, należy zastanowić się nad tematem projektu, aby był interesujący dla uczniów i dawał im różne możliwości interpretacji. Przygotowanie do projektu obejmuje także nauczanie językowych środków leksykalnych i gramatycznych. Uczniowie powinni wcześniej opanować słownictwo, wyrażenia i struktury gramatyczne niezbędne do wykonania projektu. Warto pokreślić, że korzystając ze źródeł informacji, uczniowie wdrażani są do selekcjonowania informacji potrzebnych do wykonania projektu. Metoda projektu jest wpisana w podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej jako narzędzie kształtowania i nabywania kompetencji społecznych, pomaga też rozwijać u uczniów kreatywność, samodzielność i odpowiedzialność oraz stwarza warunki do indywidualnego kierowania procesem uczenia się. W pracy metodą projektów nauczyciel powinien pozwolić uczniom na doskonalenie praktycznych umiejętności językowych czytania, pisania, słuchania i porozumiewania się w języku obcym. Podczas realizacji projektów ważne jest wspieranie działań uczniów w różnych aspektach i podkreślanie ich zaangażowania na każdym etapie realizacji. Kolejnym ważnym aspektem jest swoboda wypowiedzi uczniów związanych z prezentacją wykonanego zadania, nie należy wówczas poprawiać błędów językowych. Natomiast warto je zapisać i podczas kolejnych działań zaproponować zadania korygujące zauważone błędy językowe.

Pozytywne elementy wykorzystania prac projektowych w nauczaniu języka angielskiego

Metodę projektu warto wykorzystać podczas lekcji, ponieważ daje uczniom wiele swobody i angażuje każdego z nich do multisensorycznego i praktycznego działania. Biorąc pod uwagę fakt, że w klasie uczniowie prezentują różne style uczenia się, metoda projektu daje im szerokie możliwości przyswajania wiadomości i umiejętności zgodnie z ich preferencjami. Podczas realizacji projektu uczeń wykonując intelektualną i praktyczną pracę, ma okazję do dzielenia się doświadczeniami i wyrażania emocji. W pracy z uczniami warto korzystać z metody projektów, ponieważ dają one uczniom okazję do:

- wyszukiwania informacji z różnych źródeł multimedialnych,
- przetwarzania ich zgodnie z własnymi pomysłami,

- własnej interpretacji tematu,
- wyrażania postaw twórczych w różnych formach aktywności,
- wzrostu motywacji do nauki języka obcego,
- podejmowania różnorodnych działań w grupie rówieśniczej.

Metoda projektu zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej daje uczniom szansę wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych na poszczególnych lekcjach. Dodatkową wartością projektów realizowanych na lekcjach języka obcego jest to, że język obcy jest traktowany jako narzędzie umożliwiające uczniowi jego zastosowanie w praktyce. Tworzenie podczas lekcji ciekawych i przyjemnych sytuacji edukacyjnych, praca metodą projektu, znacząco wpływa na efektywność procesu uczenia się. Uczeń szybciej się uczy i przyswaja wiadomości w przyjaznych warunkach, ponieważ zgodnie z naukowymi badaniami, wówczas nasz mózg pracuje szybciej i znacznie lepiej. Warto więc wykorzystać w tym zakresie wiedzę i wiadomości z kursów z zakresu neurodydaktyki, dotyczących najkorzystniejszych strategii i technik nauczania i uczenia się.

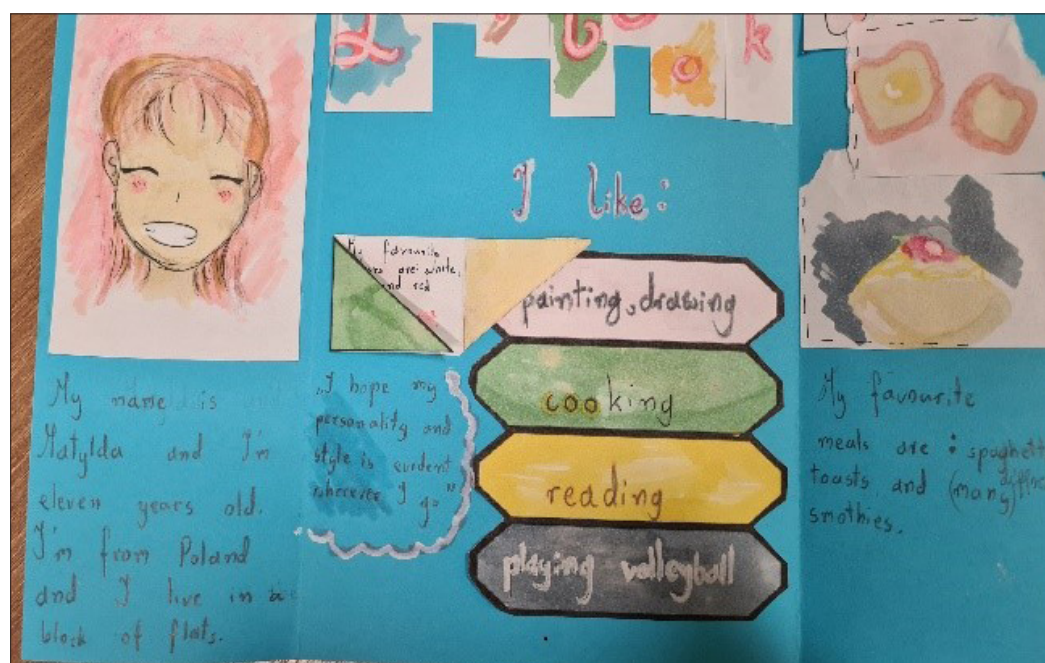
Kolejny ważny element w pracy metodą projektów to fakt, że każdy z uczestników podejmuje różnorodną aktywność, co jest istotne w wypadku uczniów mających niezbyt wysokie kompetencje językowe. Dzięki prezentacji swojej pracy uczniowie mają możliwość udzielania wypowiedzi ustnych i prezentowania swoich pomysłów. Poza tym wszyscy uczniowie mają szansę zaistnieć w klasie, odnieść sukces, a przez to podnieść swoją samoocenę i wiarę w posiadane kompetencje językowe. Nauczyciel pracując z uczniami metodą projektu staje się raczej mentorem, doradcą w rozwiązywaniu problemów, których uczniowie nie potrafili rozwiązać. Uczeń przejmuje odpowiedzialność za wykonanie pracy projektowej i jej prezentację na forum klasy.

Poniżej dwa przykłady zaproponowanych uczniom prac projektowych oraz wyniki krótkiego badania ankietowego na temat pracy metodą projektów na lekcjach języka angielskiego.

1. Praca projektowa **LAPBOOK „ALL ABOUT ME”**.

W projekcie wzięli udział uczniowie klasy 4, którzy przedstawili pomysły w formie lapbooka. który był składaną książeczką/ teatrykiem, Zaprezentowali członków swojej rodziny oraz siebie, wymieniając swoje zainteresowania i hoby. Niektórzy przedstawili, jak razem z rodziną spędzają czas wolny, dodatkowo podali informacje o gronie przyjaciół, zwierzętach domowych i najbliższej okolicy, w której mieszkają. Wykonane przez uczniów podczas lekcji prace zawierały obrazki z gazet, naklejki i zdjęcia rodzinne. Uczniowie mieli okazję do zredagowania dłuższej wypowiedzi w języku angielskim na bliskie im tematy. Projekt był korelacją plastyki (graficzne wykonanie projektu w formie lapbooka), przyrody (wiadomości dotyczące najbliższej okolicy) i znajomości kultury (zainteresowań, form spędzania czasu).

Podsumowaniem projektu była wystawa prezentująca wszystkie prace projektowe. Uczniowie podzielili się po realizacji spostrzeżeniami i informacjami o swoich rodzinach. Graficzna forma realizacji projektu lapbook, spodobał się uczniom, którzy powiedzieli, że zaskoczyły ich wykonane prace, ponieważ zawierały ukryte niespodzianki. Trudnością było dla uczniów rozmieszczenie elementów w pracy plastycznej, ponieważ chcieli przedstawić wiele informacji. Dobrym pomysłem przed przygotowaniem wypowiedzi ustnej związanej z wykonaną pracą było przypomnienie niektórych konstrukcji gramatycznych.

Fot. Prace projektowe uczniów klasa 4 - LAPBOOK „ALL ABOUT ME”.

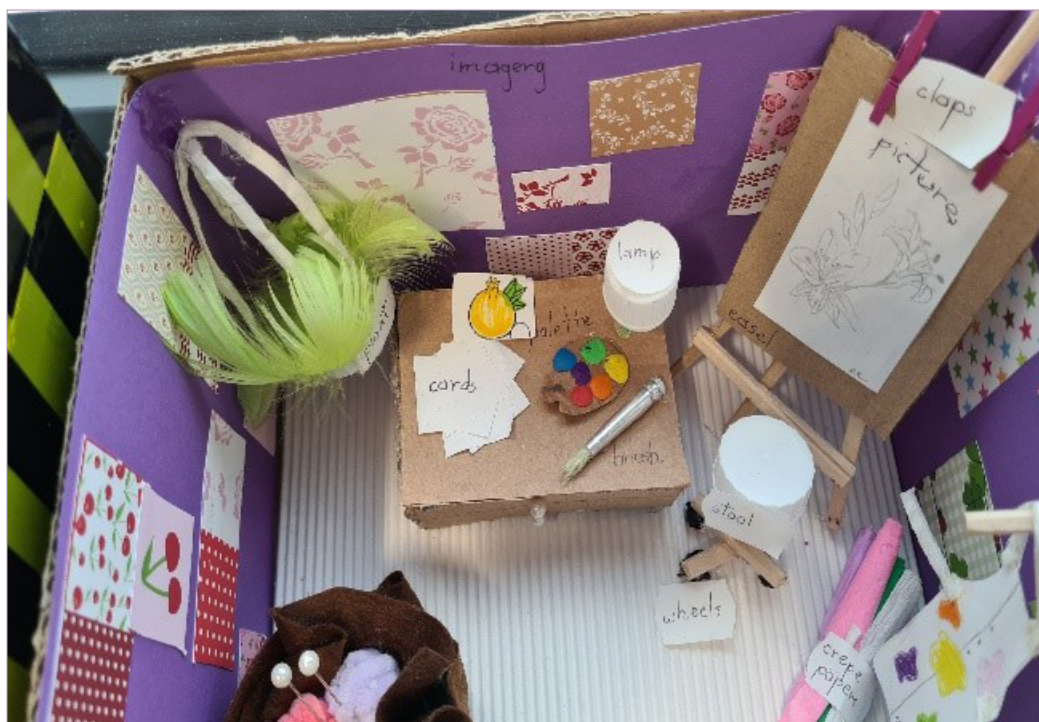
2. Praca projektowa „JOB DIORAMA”

Ciekawym projektem językowym w klasie 5 okazał się „Job diorama”, polegający na przedstawieniu w atrakcyjny sposób wybranego zawodu. Uczniowie zaprojektowali przestrzenną pracę plastyczną z różnymi elementami, które podpisali, a następnie przygotowali wypowiedź odnośnie wykonanej pracy projektowej. Przygotowanie przez uczniów makiety o wybranym zawodzie sprzyjało kreatywności i pomysłowości. Przedstawiona przez nich krótka wypowiedź była okazją do doskonalenia wypowiedzi o wybranym zawodzie z wykorzystaniem słownictwa i poznanych struktur gramatycznych. Projekt łączył treści z różnych przedmiotów i był przykładem zajęć z zakresu orientacji zawodowej.

Wykonane prace plastyczne były bardzo twórcze, a wypowiedzi niezwykle ciekawe. Podsumowując projekt uczniowie stwierdzili, że zaskoczyły ich pomysły kolegów/ koleżanek związane z pracami, a przede wszystkim drobne detale, elementy zamieszczone w pracach. Dodatkowym walorem wykonanych w domu prac projektowych była okazja do skorzystania z różnych źródeł informacji.

Praca metodą projektów podczas lekcji daje nauczycielowi szerokie spektrum możliwości realizacji tematów, sprzyja kreatywnemu spojrzeniu na naukę języka obcego, dając wiele korzyści naszym uczniom. Badanie ankietowe składało się z dwóch pytań:

1. Co ci się podobało podczas pracy projektowej?
2. Czy miałaś/ -łeś jakieś trudności podczas lekcji związanej z projektem?

Fot. Prace projektowe uczniów klasa 5 - „Job diorama”.

Bibliografia:

1. Karpeta-Peć, B., *Praca projektowa jako otwarta forma uczenia się i nauczania języków obcych*, „Języki Obce w Szkole” (2011), nr 2.
2. Hüther, G., Hauser U., *Wszystkie dzieci są zdolne. Jak marnujemy wrodzone talenty*, Słupsk: Dobra Literatura. (2014).
3. Niemiec-Knaś M., „Metoda projektów w nauczaniu języków obcych”, Kraków 2011.
4. Schwarz D., Tsang J.M., Blair K.P., „Jak się uczymy. 26 naukowo potwierdzonych mechanizmów”, Warszawa 2017.
5. Waszczuk, M., *Praca metodą projektu*, „Języki Obce w Szkole” (2003), nr 6.
6. Więckowska, G. *Praca metodą projektów – projekty e-Twinning*, „Języki Obce w Szkole” (2011), nr 2.
7. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. Dz.U. z 2017r., poz.356
8. Spitzer M., „Dopamina i sernik. Badania mózgu a la carte”, Warszawa 2014.

Inne źródła informacji:

1. Międzynarodowa Konferencja Anglistów IATEFL Poland. Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego, rok 2020.
2. Neurodydaktyka: uczenie się i nauczanie języków obcych, szkolenie zorganizowane przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, rok 2020.
3. Podejście do błędów językowych w nauczaniu j. obcych w edukacji tradycyjnej i zdalnej, kurs Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, rok 2019.

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Dolnośląskiego, akredytowaną przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Posiada siedzibę główną we Wrocławiu oraz Filie w trzech lokalizacjach: w Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu obejmując zasięgiem całe województwo dolnośląskie.

Zajmuje się organizacją i prowadzeniem różnorodnych form doskonalenia kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych oraz nauczycieli. Proponuje realizację programów wsparcia szkół w ich projakościowym rozwoju. Jest organizatorem wydarzeń edukacyjnych o charakterze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. W ramach statutowych zadań prowadzi działalność promocyjno-wydawniczą oraz konsultacje dla nauczycieli. Współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem edukacyjnym - instytucjami działającymi na rzecz oświaty, wyższymi uczelniami, pracodawcami. Bierze udział w projektach LekcjaEnter, ORE i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej.

Zapraszamy dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli do skorzystania z naszej oferty szkoleniowej. Proponujemy formy tradycyjne i prowadzone zdalnie. Różnorodna problematyka szkoleń zapewni Państwu podnoszenie kompetencji zawodowych w różnych obszarach, również związanych z realizacją kierunków polityki oświatowej państwa i województwa dolnośląskiego. Zapraszamy na stronę dodn.dolnyslask.pl/oferta/

Działamy skutecznie i profesjonalnie. Realizujemy różnorodne formy szkolenia: warsztaty, rady szkoleniowe, seminaria, konferencje i inne wydarzenia edukacyjne.

Oferta szkoleń jest różnorodna, z uwzględnieniem zgłoszonych przez Państwa potrzeb. Realizujemy międzynarodowe projekty edukacyjne.

Dedykujemy Państwu serię wydawniczą „Skrypty belfra” i „Skrypty metodyczne”.

Nie pozostajemy obojętni na bieżące problemy nauczycieli - nasi konsultanci i doradcy metodyczni prowadzą konsultacje indywidualne, w tym on-line.

ZAPRASZAMY

dodn.dolnyslask.pl